

U.G. 1st Semester Examination - 2025

SANSKRIT

[Skill Enhancement Course (SEC)]

Course Code : SANS-SEC-T-01

[NEP-2020]

Full Marks : 35

Time : 1½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their
own words as far as practicable.*

1. यथेच्छं पञ्चप्रश्नामुत्तराणि संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदीयन्ताम् -
1×5=5

- सन्धिः क्रियताम् - देव + ईशः
- सन्धिविच्छेदः क्रियताम् - प्रैति
- का नाम विभक्तिः सम्बन्धपदे भवति?
- परिनिष्ठितरूपं दीयताम् - √ दृश् धातोः लट्लकारे उत्तमपुरुषे बहुवचनम्।
- कारकविभक्तिः निर्णीयताम्- साधुः तीर्थे उपवसति।
- परिनिष्ठितरूपं निर्णीयताम् - √ कृ + तुमुन्
- संक्षेपः क्रियताम् - पुनः पुनः भवति।
- द्वयोः अतिशायनार्थकप्रत्यययोः नामनी लेखनीये।

2. Answer any two of the following questions either in Bengali Scripts or in Devanāgarī Script or in Roman Script with necessary diacritics:

- Account for the case-ending in any five of the following underlined words:
5×2=10
1×5=5

i) साधुः सन्मार्गम् अभिनिविशते।

ii) शिखया परिव्राजकः।

[Turn over]

- iii) वृक्षसेचने द्वे धारयसि मे।
 iv) हिमवतो गङ्गा प्रभवति।
 v) बालकः अध्ययनात् पराजयते।
 vi) सर्वेषां वेदाः पठनीयाः।
 vii) रुदति पितरि पुत्रः प्राब्राजीत्।
- b) Frame a simple sentence in Sanskrit with the help of avyaya (अव्यय) (any five): $1 \times 5 = 5$
 अथ, पुनः, सकृत्, वृथा, ह्यः, नीचैः, दिवा
- c) Substitute single words for any five of the following: $1 \times 5 = 5$
 i) पुनः पुनः नृत्यति।
 ii) पठितुमिच्छति।
 iii) इक्षूणां छाया।
 iv) जनानां समूहः।
 v) दशरथस्य अपत्यं पुमान्।
 vi) पञ्चानां वटानां समाहारः।
 vii) अयमनयोरतिशयेन गुरुः।
- d) Give the resultant forms (any five): $1 \times 5 = 5$
 i) $\sqrt{\text{पच्} + \text{क्त}}$
 ii) $\sqrt{\text{यज्} + \text{तुमुन्}}$
 iii) $\sqrt{\text{शी} + \text{क्त्वाच्}}$
 iv) $\sqrt{\text{प्र-वह्} + \text{ल्यप्}}$
 v) $\sqrt{\text{विनता} + \text{ढक्}}$
 vi) $\sqrt{\text{ग्रह्} + \text{शतृ}}$
 vii) $\sqrt{\text{दा} + \text{शानच्}}$

3. Answer any two of the following questions either in Bengali Script or in Devanāgarī Script or in Roman Script with necessary diacritics: $10 \times 2 = 20$
- a) Re-write the following passage after making sandhis in proper places: 10
 अस्ति + अरण्ये कः + चित् + शृगालः स्व + इच्छया
 नगर + उपान्ते भ्राम्यन् नीलीभाण्डे पतितः। पश्चात् + ततः
 उत्थातुम् + असमर्थः प्रातः + आत्मानं मृतवत् सन्दर्श्य स्थितः।
- b) Read the following passage and answer the questions in Sanskrit with Devanāgarī script: $2 \times 5 = 10$
 अस्ति भागीरथीतीरे गृध्रकूटनाग्निरिव महान् पर्कटीवृक्षः। तस्य कोटरे दैवदुर्विपाकाद् गलितनखनयनो जरद्भवनामा गृध्रः प्रतिवसति। अथ कृपया तज्जीवनाय तद्वृक्षवासिनः पक्षिणः स्वाहारात् किञ्चित् किञ्चिदुद्धृत्य ददति। तेनासौ जीवति। शावकानां रक्षणं च करोति। अथ कदाचित् दीर्घकर्णनामा मार्जारः पक्षिशावकान् भक्षयितुं तत्रागतः। ततस्तामायान्तं दृष्ट्वा पक्षिशावकैः भयार्तैः कोलाहलः कृतः।
 i) कुत्र आसीत् महान् पर्कटीवृक्षः?
 ii) तस्य कोटरे कः प्रतिवसति? किं तस्य नाम?
 iii) केन प्रकारेण सः जीवति?
 iv) मार्जारस्य नाम किम्?
 v) तं दृष्ट्वा पक्षिशावकैः किं कृतम्?
- c) Translate into Sanskrit in Devanāgarī Script as directed (any five): $2 \times 5 = 10$
 i) Seeing the tiger he was afraid. (Use क्त्वाच्)
 बाघं देखे से डीत श्लो।

- ii) While walking on the river side. I saw a dreadful snake. (Use शतृ)
নদী তীরে হাঁটার সময় আমি একটি মৃত সাপ দেখেছিলাম।
- iii) She read Sanskrit for ten years. (Use क्वत्)
সে দশ বছর ধরে সংস্কৃত অধ্যয়ন করেছিল।
- iv) Wearing the new cloths the children became very happy. (Use लप्)
নতুন বস্ত্র পরিধান করে শিশুগণ ভীষণ আনন্দিত হয়েছিল।
- v) Student should be humble. (Use अनीयर)
ছাত্রদের বিনম্র হওয়া উচিত।
- vi) The Rāmāyaṇa and the Mahābhārata should be read by us. (Use तव्यत्)
রামায়ণ ও মহাভারত আমাদের দ্বারা পঠিত হওয়া উচিত।
- vii) They found here shivering. (Use शानच्)
তারা তাকে কাঁপতে দেখেছিল।
- d) Translate the following sentences from Sanskrit into Bengali or English (any five): $2 \times 5 = 10$
- i) क्रोधो हि मानवस्य परमः शत्रुः।
সর্বেষু চ স্নেহশীলো ভব।
- ii) सर्वेषु च स्नेहशीलो भव।
- iii) वाल्मीकिरादौ दस्युरासीत्, ततश्च स मुनिः सज्जातः।
- iv) नरः एव स्वीयभाग्यस्य स्रष्टा, अत आलस्यं मा समाश्रयस्व।
- v) पूजावकाशे वयं समुद्रतीरं गताः।
- vi) कदापि नानृतं वाच्यम्।
- vii) वयं शिक्षकान् प्रति श्रद्धाशीलाः भवामः।